A°. 1859. N°. 7[illegible]

Opregte *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 24 Maart.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs : *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 20 Maart.

Het berigt, dat van de zijde van Rusland het houden van een Congres der vijf groote mogendheden op eene onzijdige plaats, ter overweging van het italiaansche vraagstuk en ter opheffing van de daaruit voortgevloeide verwikkelingen, is voorgesteld, wordt niet tegengesproken. Men beweert zelfs, dat de oostenrijksche Regering hare toestemming tot het houden van eene dergelijke bijeenkomst heeft gegeven, doch geenszins onvoorwaardelijk, en wel onder bepaald beding, dat daarbij niet zoude worden geroerd aan de tractaten van 1815.

Het meer vredelievend aanzien der openbare aangelegenheden heeft nog geen merkbaren invloed op de krijgstoerustingen. In al de werf-districten der infanterie zijn de vierde battaillons thans aanwezig, en zijn de kaders der depôts versterkt.

Voor de verdediging der havens van Triest en Venetie zijn afzonderlijke corpsen bestemd en aangewezen. — De bevestiging van het kasteel van Milaan, naar de zijde van de stad, is voltooid. De laatste italiaansche troepen zijn van daar naar Duitschland vertrokken.

VAN DEN RIJN, 22 Maart.

Telegrafische berigten uit Turin melden, dat de sardinische Regering in 't minst niet is ingenomen met den voorslag van een Congres der vijf mogendheden voor de regeling van het italiaansche vraagstuk, en zich vleit, dat zich onoverkomelijke bezwaren daartegen zullen opdoen.

Uit Genua wordt gemeld, dat de britsche kooplieden, welke scheepsruimte in de Middellandsche-zee behoeven, weigeren zich daartoe van de sardinische vlag te bedienen.

PARIJS, 21 Maart.

In de dagbladen, welke in de kolonie Algerie worden uitgegeven, wordt de aandacht gevestigd op een verzoekschrift aan den Keizer, 't welk thans in de hoofdstad Algiers ter onderteekening wordt aangeboden, en waarin wordt aangedrongen op de overbrenging van den zetel van het koloniale gouvernement naar de genoemde stad. De petitionarissen achten het wenschelijk, dat dit gouvernement zal worden bestempeld met een eigenaardigen naam, en dat aan 't hoofd van hetzelve zal worden geplaatst een bewindsman die den titel van Stedehouder, of van Onderkoning, voert.

Het is de aandacht niet ontgaan, dat de Keizer gedurende de laatste wapenschouwing zich bij herhaling zeer vertrouwelijk en vriendschappelijk heeft onderhouden met zijnen neef, Prins *Napoleon.* De omstandigheden, onder welke de genoemde wapenschouwing heeft plaats gehad, zijn nog steeds het onderwerp der gesprekken. Inmiddels blijkt het meer en meer, dat geene kreeten ter eere van Italie door de menigte zijn aangeheven. Hetgeen gisteren deswegens is gemeld in den *Courrier de Paris*, wordt heden zeer stellig tegengesproken, zelfs in het dagblad *la Patrie*, 't welk zeer zeker melding zou hebben gemaakt van het feit, ingeval het werkelijk had plaats gehad.

In het dagblad *la Presse* wordt steeds het behoud van den vrede voorgesteld als strookende met de belangen van Frankrijk. Heden komt de hoofd-redacteur, de heer *Solar*, terug op de laatste in den *Moniteur* medegedeelde verklaring, welke de strekking had om Duitschland gerusttestellen omtrent de bedoelingen des Keizers. De genoemde publicist stelt zich hoofdzakelijk ten taak, de gevolgen nategaan, welke het uitbreken van den oorlog tusschen Frankrijk en Oostenrijk zou hebben.

De heer *Solar* is het niet eens met den officiëlen dagbladschrijver, vermits hij het als eene onmogelijkheid beschouwt, dat een oorlog tegen Oostenrijk tot Italie bepaald zou blijven. Volgens hem, kan het niet anders of aan den oorlog moet een einde worden gemaakt door het sluiten van den vrede. Frankrijk kan, na het uitbreken van den krijg, den vrede alleen terugvinden te Weenen, *eene der duitsche hoofdsteden*, en daarom zou het niet mogelijk zijn, dat Pruissen en het Duitsch-Verbond buiten den oorlog bleven.

De schrijver van *la Presse* gaat nog verder, en beweert dat, nadat het Duitsch-Verbond regtstreeks in de zaak was betrokken, ook Rusland ter verdediging van dat Verbond zou opkomen; welke laatste mogendheid zeer zeker onverwijld door Engeland zou worden gevolgd. Frankrijk zou alsdan het geheele gecoaliseerde Europa tegen zich over hebben, en men zou getuige zijn van eene herhaling van den reuzenstrijd van 1813 tot 1815, welke voor Frankrijk zeer noodlottig is geweest.

Ten slotte verklaart de heer *Solar*, dat dit voor Frankrijk geene reden zou zijn om terugtedeinzen, in geval dat er eene ernstige reden was om, een beroep te doen op wapengeweld ter verdediging van gewigtige belangen, die groote opofferingen waardig zouden moeten worden geacht. Maar zoodanig belang is thans niet in het spel, en Frankrijk mag eene zoo zware verantwoordelijkheid niet op zich laden en eene zoo gevaarlijke kans wagen, alleen om voldoening te verschaffen aan de eerzucht van Sardinie. De heer *Solar* schijnt weinig waarde te hechten aan de dezer dagen door de sardinische Regering afgelegde verklaring; ten minste hij houdt vol, dat wel degelijk bij het gouvernement te Turin het voornemen bestaat om [illegible] in de italiaansche hertogdommen uit te lokken, zoodat de fransche Regering zich genoodzaakt zou gevoelen, met gewapender hand tusschenbeiden te komen in het belang van Sardinie. Zoo als de zaken thans staan, zou het vraagstuk te Turin moeten worden beslist. Deze toestand is, volgens den genoemden publicist, onhoudbaar; de beslissing van het vraagstuk moet naar Parijs worden overgebragt, opdat Sardinie zich achter Frankrijk bevinde; dan eerst zal men op de handhaving van den vrede staat kunnen maken.

— In berigten uit Weenen komt voor, dat de oostenrijksche Aartshertog *Johann* met eene buitengewone zending naar Berlijn vertrekt, en deze zending waarschijnlijk in verband staat met het verschil, ontstaan tusschen de twee groote duitsche mogendheden, ter zake van de verpligtingen van Pruissen als lid van het Duitsch-Verbond en van deszelfs vrijheid als groote europesche mogendheid.

Naar men meldt, heeft de pruissische Regering eene nota uitgevaardigd, in welke over deze aangelegenheid wordt gehandeld. De minister van Buitenlandsche Zaken van den Prins-Regent verklaart daarin op nieuw, dat Pruissen eene der groote mogendheden is, en alzoo geheel onafhankelijk is, zoodat het voorstellen kan aannemen ook betreffende handelingen in overeenstemming met de Bonds-vergadering. In geen geval kan Pruissen zich gebonden achten door eenig voorstel van eene afzonderlijke mogendheid.

PARIJS, 22 Maart.

Heden wordt in den *Moniteur* het navolgende ter kennis van het publiek gebragt:

„Rusland heeft het bijeenroepen van een Congres voorgesteld, met het doel, om de verwikkelingen voortekomen, welke de toestand van Italie kan doen ontstaan, en van dien aard zouden zijn, dat daardoor de rust van Europa in de waagschaal werd gesteld.

„Dat Congres, bestaande uit gevolmagtigden van Frankrijk, Oostenrijk, Engeland, Pruissen en Rusland, zou in eene onzijdige stad moeten vergaderen.

„De Regering van den Keizer heeft haar zegel gehecht aan het voorstel van het Kabinet van Petersburg. Tot dusver hebben de engelsche, oostenrijksche en pruissische Kabinetten nog niet officieel geantwoord."

Deze nota van den *Moniteur* is heden het voornaamste onderwerp der gesprekken en het ontbreekt niet aan personen, die volhouden, dat Oostenrijk ongunstig denkt over een zoodanig Congres, en nooit zijne toestemming zal geven tot het bijeenroepen van hetzelve. Inmiddels wordt van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, medegedeeld, dat het, te oordeelen naar berigten uit Londen, Berlijn en Dresden, thans reeds als zeker kan worden beschouwd, dat het oostenrijksche Kabinet zal toetreden. Het zou als eene merkwaardige omstandigheid moeten worden beschouwd, dat in 1856 van Oostenrijk het voorstel is uitgegaan tot het houden van een Congres, 't welk den invloed van Rusland in het Oosten zou moeten beperken, en dat in 1859 de russische Regering van de gelegenheid gebruikt maakt, om eenigermate wraak te nemen, door het voorstellen van een Congres, 't welk de roeping zou hebben om Oostenrijks invloed in Italie te verminderen. Men meent dit te kunnen beschouwen als eene schitterende zegepraal van de fransche Regering en diplomatie, en als het meest overtuigende bewijs van het diepe politieke doorzigt van den man, die thans aan het hoofd van Frankrijk is geplaatst.

Wat Sardinie aangaat, deze Staat zal zich welligt vernederd gevoelen, omdat het aan het voorgestelde Congres geen deel zal nemen. Maar het zou in de hoofdzaak geene reden van ontevredenheid kunnen hebben, vooral als het waar is, dat het nooit uitbreiding van grondgebied heeft verlangd. Het zou echter voor die mogendheid in de eerste en voornaamste plaats raadzaam zijn om zich rustig te houden. Men verwacht, dat de nu medegedeelde officiële nota in Turin een zonderlingen indruk zal te weeg brengen.

Aanvankelijk zijn de fondsen ter beurze opgekomen tot 69 fr. 20. Daarna zijn zij echter weder gedaald en ten slotte iets lager dan gisteren gebleven, op het gerucht, eensdeels dat Oostenrijk niet wilde toetreden, anderdeels dat de Koning van Napels overleden was, waardoor de verwikkelingen in Italie zouden toenemen.

Reeds wil men weten, dat, ter voorkoming van alle mogelijke oponthoud, de ministers van Buitenlandsche Zaken der vijf groote mogendheden leden van het door Rusland voorgestelde Congres zullen zijn. De stad Geneve wordt genoemd als de plaats, welke, uithoofde van hare ligging in de nabijheid van de betrokkene Kabinetten en tevens van Italie, het meest geschikt zou zijn voor de bijeenkomst van de gevolmagtigden. Ook wordt de stad 's Gravenhave genoemd, doch hier beschouwt men het als niet waarschijnlijk, dat de keuze op die residentie zal vallen.

Wat de parijsche Conferentie aangaat, deze heeft alleen te beraadslagen over de verkiezing van Vorst *Kusa.* Denkelijk zal deze aangelegenheid spoedig haar beslag hebben erlangd, zoodat het nieuwe Congres binnen weinige dagen zal kunnen vergaderen.

LONDEN, 21 Maart ('s avonds).

De *Times* behelst heden het volgende:

„Wij verheugen ons, te kunnen mededeelen, dat een Congres van de groote mogendheden, hetzij te Londen, hetzij te Berlijn, zal gehouden worden, om den toestand van Italie en de verwikkelingen, waartoe dezelve geleid heeft, in overweging te nemen. Dit is in de bestaande omstandigheden ongetwijfeld het beste en, uithoofde de twee voornamelijk in de zaak betrokken Souvereinen reeds zoo ver gegaan zijn dat zij moeijelijk een terugtred kunnen doen, misschien het eenige middel om tot eene vereffening te geraken. De wijze, waarop het fransche en het sardinische Hof in den laatsten tijd gehandeld hebben, is niet geschikt om Italie een beteren toestand te verzekeren; maar wij vertrouwen dat, terwijl nu de regeling van dat ongelukkige land aan Europa is toevertrouwd, de groote mogendheden, vooral Engeland en Pruissen, hare stemmen ten gunste van de menschelijkheid en van de vestiging van een goed bestuur zullen doen hooren. Frankrijk en Oostenrijk hebben het houden van een Congres verlangd niet alleen om de tusschen hen bestaande geschilpunten te beslissen, maar ook om te raadplegen over maatregelen ten einde de rust in het zuiden van Europa op eene duurzame wijze te verzekeren.

„Dat een Congres zal bijeenkomen heeft men onmiddelijk aan de zending van lord *Cowley* te danken. De Keizer van Oostenrijk heeft, in 't belang van den vrede en om alle verschooning voor een aanval van den kant van Frankrijk te doen vervallen, zijne inzigten omtrent Italie volkomen en openhartig opgegeven. Hij verklaart, hetgeen wij wel kunnen gelooven, dat hij geen voornemen heeft, noch ooit gehad heeft, om Piemont aantevallen. De uitdagende houding was geheel aan den kant van den zwakkeren Staat, aangemoedigd door de hoop op franschen bijstand, en de beweerde oogmerken van Oostenrijk hebben slechts gediend als een voorwendsel, om wapeningen, die een inval in Lombardije ten doel hadden, te vergoelijken. De Keizer van Oostenrijk is volkomen gezind om den Kerkelijken-Staat gelijktijdig met Frankrijk te ontruimen, en indien deze ontruiming den Paus aan gevaren van de revolutionaire partij mogt blootstellen, zal hij zonder naijver den terugkeer van fransche troepen naar Rome aanzien, indien zoodanige stap te goeder trouw, om Z. Heiligheid te ondersteunen, mogt plaats hebben. En wat de bijzondere tractaten met de italiaansche Staten betreft, verklaart Keizer *Frans Joseph*, dat zij voor hem niets anders dan eene last en belemmering zijn geweest, nademaal zij hem aan gedurige moeijelijkheden met de onderscheidene Souvereinen blootstelden, en dat hij een plan om die Staten op een meer voldoenden voet te brengen gaarne in overweging zal nemen.

„Dit is zeker alles wat van een magtigen Souverein, als den oostenrijkschen Keizer, gevraagd, en met eere door hem toegestaan kon worden. Het doet alles vervallen, wat te Parijs of te Turin nog als een grond tot het voeren van oorlog zou kunnen aangevoerd worden. Althans door het antwoord van den oostenrijkschen Keizer zijn alle erkende grieven uit den weg geruimd.

„Het geschil wordt nu een onderwerp van diplomatieke onderhandeling, en Europa kan vrij adem halen na gedurende bijna drie maanden in bezorgdheid verkeerd te hebben. Het is in de daad te hopen, dat Keizer *Napoleon* niet zal aarzelen om uit zijne valsche positie terugtetrekken over de brug, die hem door lord *Cowley's* zending gelegd is. — Als wij op het verledene terugzien, bemerken wij hoe vast bij den Keizer het voornemen bestaan heeft om in Europa een slag te slaan, waardoor de nieuwe dynastie een grooten roem zou hebben ingeoogst. Met dit doel werd de alliantie met Engeland onderhouden juist voor zooveel noodig was om de engelsche bewindslieden onder den keizerlijken invloed te doen blijven. Ofschoon hij geene hooge gedachte van ons gouvernement had, heeft de Keizer echter den invloed van de publieke opinie in Engeland niet versmaad, en kennelijk heeft hij er op gerekend, dat hij, in geval van een oorlog met Oostenrijk, de geheele liberale partij op zijne hand zou hebben. De eenstemmigheid van het Huis der gemeenten op den eersten dag der heropende zitting toonde echter hoe ongegrond dit denkbeeld was. Ten slotte schijnt hij geheel onvoorbereid te zijn geweest op de veerkracht, die Oostenrijk betoond heeft, en op de sympathie, die het in Duitschland heeft verwekt.

„Wij mogen vertrouwen, dat Keizer *Napoleon* niet doof zal wezen voor den raad der voorzigtigheid. Hij moet inzien, dat de tijd van militaire overheersching in Europa voorbij is. Dezelfde les, welke de overleden Czaar van Rusland ten koste van zijn goeden naam en van zijn leven ontvangen heeft, wordt nu aan zijn navolger in Frankrijk gegeven. — De bevolking van Frankrijk wenscht gelukkig niet naar oorlog; zoodat de Keizer, als hij naar zijne meer verstandige raadgevers luistert, slechts het kleine getal dergenen zal teleurstellen, bij welke zijne eigene daden verwachtingen hebben opgewekt, die hij niet kan bevredigen,"

De *Times* besluit hierna deze beschouwing met de opmerking, dat geene vereffening van het italiaansche vraagstuk als voldoende kan beschouwd worden, zoo lang in Frankrijk en Duitschland legers op de been gehouden worden, die den vrede gedurig met eene verstoring bedreigen. Door het onderhouden van die groote strijdkrachten wordt de welvaart der volken, de ontwikkeling der nijverheid en der beschaving tegengehouden; — het is te hopen, dat die onnoodige en verontrustende wapeningen verminderd zullen worden.

— Berigten uit Bombay van 25 Februarij, door middel van den telegraaf over Malta ontvangen, melden, dat de Rohillas door den kolonel Hill uiteengedreven en hunne forten zonder tegenstand vermeesterd zijn. *Tantia Toopie* zwierf nog rond; men meende, dat hij zich in de nabijheid van Deesa ophield. — Uit Oude en Nepaul was niets belangrijks gemeld.

— De met de west-indische paket aangebragte tijdingen, loopende tot 4 Maart van St. Thomas, melden, dat de Wetg. Vergadering van Demerary, die vroeger voor het invoeren van arbeiders uit Indie, China en Madera 20,000 dollars, en uit Portugal 35,000 doll. beschikbaar gesteld had, die sommen heeft verdubbeld. — Voor het overbrengen van 3 à 4000 arbeiders uit Britsch-Indie naar Trinidad zijn in die kolonie 12 schepen bevracht.

— Vijftien der dezer dagen te Cork ontscheepte napelsche ballingen zijn heden, laatstelijk uit Bristol, hier aangekomen, en met veel geestdrift door de volksmenigte ontvangen. — Van hier zullen zij denkelijk naar Piemont overgebragt worden.

— Gisteren hebben hier, in Hydepark, op nieuw zeer talrijke volks-vereenigingen plaats gehad, ten einde de aanhangige reform-bill aftekeuren en op uitbreiding van het kiesregt tot alle meerderjarige mannen aantedringen. De voornaamste sprekers waren zekere *Murray* en de bekende Chartist *Jones*. Zij verklaarden, evenmin in lord *J. Russell* en in den heer *Bright*, als in de tegenwoordige bewindslieden vertrouwen te stellen. — De orde is niet op eene bedenkelijke wijze verstoord.

— De beurs was heden weder willig. De 3pc. gecons. 96⅜, ½.

BRUSSEL, 22 Maart.

Het ontslag, 't welk is verleend aan den heer *van den Broeck*, geeft aanleiding tot vertoogen in vele dagbladen, die zich over het algemeen zeer ongunstig uitlaten over den maatregel, welke door den minister *Frère* op dien scheikundige is toegepast. Uit de thans medegedeelde briefwisseling blijkt, dat de minister den heer *van den Broeck* heeft beschouwd als een deskundige, met eene speciale roeping belast, en uit dien hoofde als een tijdelijk ambtenaar. De gewone ambtenaren van den Staat, die zich tegenover de Regering misdragen, kunnen te dier zake gestraft worden met berisping, waarschuwing, en wat des meer zij. De speciale ambtenaar wordt zonder omwegen ontslagen.

Zelfs het hier ter stede uitkomende liberale hoofdorgaan *l'Indépendance* verklaart, niets hoegenaamd te begrijpen van deze ministeriële leer. In dat blad wordt aangemerkt, dat het zeer moeijelijk is om de grens te bepalen, waardoor de regten van den burger gescheiden worden van de pligten van den ambtenaar; — dat het derhalve raadzaam is om zooveel mogelijk de kathegorie te beperken van de personen, die in de termen vallen van hunne vrijheid te moeten opofferen tegen het genot der voordeelen, welke hun van staatswege worden verzekerd. Het tegenwoordige ministerie gaat nu juist van het tegenovergestelde beginsel uit, en stelt personen, die het niet als staats-ambtenaren beschouwt, met deze laatsten gelijk. Volgens de *Indépendance*, is dit zeer onregtvaardig, vermits aan de eene zijde de Regering geene regten en voorregten aan zoodanige personen wil verzekeren, maar wel daarentegen op hen laat berusten eene zwaardere en hoogst gevaarlijke verantwoordelijkheid.

— In Gend is het niet geheel rustig, en schijnt vooral onder de arbeidende klasse een meer of minder oproerige geest te worden bespeurd. Zondag is daar ter stede zelfs de tusschenkomst van den sterken arm gevorderd geworden tot het behoud van de rust. Van eene clericale zijde wordt dienaangaande gemeld, dat een zeker getal fabriekarbeiders hebben geweigerd te werken, en dat ten hunnen behoeve eene collecte heeft plaats gehad onder de werklieden, die den arbeid hebben voortgezet. De opbrengst van die collecte is ter hand gesteld aan eenen kroeghouder, om onder de belanghebbenden te worden verdeeld. Zoodra het O. Ministerie hiervan was onderrigt, heeft het de politie gelast, om het geld in beslag te nemen. Deze heeft zich van dien last willen kwijten, doch tegenstand gevonden niet alleen van de zijde van den kroeghouder, maar ook van een groot aantal werklieden, die ten laatste ten getale van 1000 à 1200 bij de herberg vereenigd waren. Te vergeefs hebben de commissaris-van-politie en de burgemeester getracht om het werkvolk tot reden te brengen, zoodat ten laatste de gensdarmes zijn verschenen, die zich met geweld meester van het geld hebben gemaakt. Bij die gelegenheid zou een man uit het volk gekwetst zijn geworden, en de gensdarmes met steenen geworpen zijn.

De liberale bladen bewaren dienaangaande het stilzwijgen.

's GRAVENHAGE, 23 Maart.

Bij besluiten van 20 Maart, heeft Z. M. benoemd: tot lid van den Raad van Bestuur der Kon. Academie van beeldende kunsten te Amsterdam den heer *C. Rochussen*, kunstschilder aldaar; — tot ontvangers der dir. bel. en acc. te Zuilen c. a., den heer *W. H. D. Broers*, thans te Voorthuizen c. a.; te Havelte c. a. den heer *H. J. W. Oosting*, thans te Ezinge; en voorts het kantoor der dir. bel. en acc. te Oldehove ingetrokken en vereenigd met dat van Ezinge, op den voet van één kantoor, hoofdplaats Ezinge.

Bij besluiten van 20 Maart heeft Z. M. aan *J. Hennefreund*, zich noemende *J. Hebbelijnck Hennefreund*, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van tweeden commissaris van politie te Middelburg, — en aan den off. van gez. 3de kl. *M. A. Diemont*, op zijn verzoek, om redenen van gezondheid, eervol ontslag uit de milit. dienst.

— Z. M. heeft bepaald, dat een gedeelte van het bataillon mineurs en sapeurs, te Utrecht garnizoen houdende, van 15 Julij aanstaande tot in het laatst van September in de legerplaats bij Zeist zal kamperen tot het houden van praktische oefeningen. Aan deze oefeningen zullen deel nemen de officieren, onder-officieren en verdere manschappen, die van andere wapens tot dat einde bij het battaillon mineurs en sapeurs zijn gedetacheerd.

— Z. M. de Koning heeft heden ochtend de commissie uit den gemeenteraad van Amsterdam, aan welke de taak is opgedragen om de belangen der gemeente Amsterdam bij het maken van een nieuw kanaal naar zee, door eene doorgraving van Noord-Holland op zijn smalst, mondeling te ondersteunen, in een bijzonder gehoor ontvangen. — De commissie, aan welker hoofd de burgemeester zich bevindt, heeft daarna bij den minister van Binnenl. Zaken eene audientie gehad.

— De reis van den engelschen ingenieur *L. Gisborne*, welke dezer dagen hier te lande is aangekomen, staat, naar men verneemt, in verband met een ontwerp om de nederlandsche bezittingen in O. Indie en Australie door onderzeesche telegraaf-draden in verbinding te brengen met de britsch-indische telegraaf-lijnen.

— Bij het onderwerp ter eind-regeling van de zaken van de Maatschappij van Weldadigheid wordt in de eerste plaats voorgesteld de bekrachtiging van de art. 3 en 8 der overeenkomst van December tusschen den Staat en de Maatschappij, bij welke de Staat *f* 3,550,000 verleent om de Maatschappij in staat te stellen al hare tegenwoordige schuldeischers (de Staat daaronder niet begrepen) te voldoen. — Bij dit ontwerp wordt ook voorgesteld, om de firma *de Lanoy en Zonen* van staatswege te vrijwaren voor alle aanmaning en regtsvervolging van de zijde der houders van obligatien in de leening van October 1851.

— De afdeelingen van de Tweede-Kamer hebben heden het onderzoek van de voordragten, betreffende de uitoefening der geneeskunde, voortgezet. Voor zoo ver het in sommige afdeelingen nog niet mogt zijn afgeloopen, zal het morgen worden vervolgd.

HAARLEM, 23 Maart.

Een telegram uit Londen meldt, dat de beraadslaging van het Huis der gemeenten over de reform-bill gisteren avond voortgezet en, zonder nog tot een uitslag geleid te hebben, verdaagd is. De voornaamste spreker ten gunste van de ministeriële voordragt was de heer *Bulwer*; tegen dezelve de heer *Sidney Herbert*. — Het Hoogerhuis heeft de dezer dagen door het Huis der gemeenten aangenomen bill, waarbij aan weduwenaars veroorloofd wordt om met de zusters hunner overledene echtgenooten te trouwen, verworpen.

Volgens de *Times* van heden, zal het te houden Congres denkelijk te Aken plaats hebben.

De *M. Post* (het orgaan van lord *Palmerston*) beschouwt heden den staat van zaken als onveranderd en als bij voortduring gevaarvol, omdat Oostenrijk geene concessien heeft gedaan.

— Onder dagteekening van heden wordt met den telegraaf uit Londen gemeld, dat men aldaar tijding had, dat Engeland en Pruissen het voorstel tot het houden van een Congres over het italiaansche vraagstuk hadden aangenomen, en dat, volgens geruchten, Oostenrijk almede zijne toestemming zoude hebben verleend. — Volgens de *Morning-Post* zouden van de fransche zijde nog pogingen zijn aangewend om ook Sardinie in het Congres te betrekken.

Naar men verneemt, heerscht er in Friesland eene besmettelijke keelziekte onder de paarden. HH. Ged. Staten hebben, naar men verzekert, eene publicatie tot afzondering der door die ziekte aangetaste paarden raadzaam geacht. Het denkbeeld is bij ons opgerezen, of die ziekte misschien ook kan worden toegeschreven aan 't gebrek aan hooi in vele streken dier provincie en dientengevolge gebruik maken van te veel verhittend voeder, als haver, boonen, enz. Ook deelt men mede, dat het melkvee, niettegenstaande het voeden met zaad, veel minder melk geeft dan bij de anders gewone voeding met hooi. (*Pr. Dr. Ct.*)

— Omtrent het nieuwe gewas voor den oogst van 1859, in de provincie Zuid-Holland, kan vermeld worden, dat het koolzaad uitmuntend schoon te velde staat, en dat ook de rogge en wintertarwe de gunstigste vooruitzigten geven op eenen gezegenden oogst.

— Men verneemt, dat de concessie aan de heeren *Sloet en Reuchlin* verleend voor den aanleg van een noorder-spoorweg, met goedvinden dezer heeren, belangrijke wijzigingen heeft ondergaan en dat deze nieuwe concessie weder aan de Kamer met het regerings-antwoord zal worden aangeboden. Het tijdstip dier indiening is evenwel nog niet met juistheid bekend.

— Een twaalftal droogisten, te 's Gravenhage gevestigd, hebben zich bij een adres aan de Tweede-Kamer gewend, waarin zij te kennen geven, dat zij in het gewijzigde ontwerp van wet, regelende de uitoefening der artsenijbereidkunst en het verkoopen van geneesmiddelen, op nieuw een vergrijp tegen hunne eigendommen zien. Zij verzoeken, dat het voorbehoud wegens van den stand van droogist in de wet zal worden opgenomen, zoo als die voorkomt in de wet van 1818, of dat de opheffing van denzelven, even als die van den slavenstand, niet zal geschieden dan tegen behoorlijke schadeloosstelling.

— Te Nijmegen is dezer dagen besloten om daar een departement der Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid opterigten.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

23 *Maart* 1859. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 „	—	—	—
W. Schuld 2½ „	63⅛	⅜	—
„ . 3 „	75⅝	11/16	—
„ 4 „	97¾	98	97⅞
Amort. Sd. 3 „	93½	—	—
Handl. Ms. 4½ „	142¼	½	—
O. I. Leen. 4 „	97⅛	—	—
Holl.-Spw. . . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ „	—	—	—
M. Weldd. 4 „	—	—	—
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
„ *Rots.* 2½ „	51⅞	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. ....3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. ....1½ p	30⅜	7/16	30⅜
„ ....3 „	44⅛	—	—
„ Bin. 3 „	40⅜	½	40⅜
Am.-Schuld	—	—	—
Bew. Coup.	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig. ....3 p	45 5/16	⅜	—
„ 1856. 3 „	45	1/16	—
„ Uitgest. .	—	—	
RUSLAND.			
Hope & Co. 5 p	103⅞	104	—
„ 5 „	102¼	—	—
Certif. Obl. 5 „	89⅝	—	—
„ „ 4 „	85¼	½	—
„ *Stglts* 4 „	85¾	—	—
„ N. 4 „	—	—	—
„ 54 5 „	97⅜	7/16	—
„ 55. 5 „	101¼	7/16	101 5/16
„ Hamb. 5 „	99⅜	—	—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	98½	—	—
Insch. . 6 „	—	—	—
Cert. . 6 „	66⅛	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	155½	¾	—
Oblig. ....4 p	80½	—	—
PRUISSEN.			
Oblig. ....4½ p	—	—	—
Aand. 54. 3½ „	208	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	-	—	—
„ „ 4 „	56¾	—	—
„ Met. 5 „	64⅞	65 11/16	65¼
„ r. Amst. 5 „	77⅝	⅞	77¾
„ Nat. 5 „	67¼	68¼	67⅞
„ 54. 2½ „	34	¼	34 3/16
Wener Bank *f*	970	972	—
„ . . „	—	—	—
„ 4 p	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	—
„ *Rots.* 5 „	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
„ 3 „	83	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	99	—	—
„ 39. 5 „	—	—	—
„ 43. 5 „	—	—	—
„ 52. 4½ „	—	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	88¼	—	—
„ Parijs. .	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	16⅛	onbep.	
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	39⅞	¾	39½
„ Uitg. 2½ „	15⅞	—	—
GRENADA.			
Oblig. ....3½ „	17¾	⅞	—
„ Uitg. . .	5 9/16	⅝	—
MEXICO.			
Oblig. ....3 p	19 15/16	20⅛	20 1/16
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope f*	925	—	—
„ Lt. B.	980	—	—
„ *Rots.* 6 „	—	—	—
Am. Bankact.	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	65	—	—
„ Obl. O. B. 7 „	82	—	—
Louisiana 5 p	101¾	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	4	—	—

Handelm. Leening 1858 100. Russische spoorw. volgefourn. 233¾ à 234. Frans. Oost. obl. spoorw. bij *Hope & Co.* 124¼. Brazilie geldl. 1858 91⅝. De 3 pc. Galveston 77½. De 4½ pc. Belgie 90¼. Landwarrants 5 13/16 à ⅞. — Beleening 3. Prolongatie 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

J. BRASKAMP, *President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

Van de binnenl. fondsen waren de 4 pc. meer aangeboden, de overige prijshoudend. Op de betere afkomende merken waren de oostenrijksche willig; bij eenige verkoop zijn de prijzen weder teruggegaan. Voor Mexico was kooplust tegen hoogeren koers.

LONDEN, 23 Maart. De 3 pc. gecons. resc. 96¼ à ⅜.

PARIJS, 23 Maart. De 3 pc. 68 fr. 80. Spanje 3 pc. 40⅛.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 23 Maart. *Tarwe* onveranderd; 133 ℔ w. b. Pools. *f* 330; 133 ℔ n. Geld. *f* 360; 160/2 ℔ dito *f* 253; 125 ℔ Vries. *f* 222. — *Rogge* gedroogde *f* 5 à *f* 6 lager; 121 ℔ Arch. *f* 163; 121 ℔ Petersb. *f* 162; 116, 118 ℔ dito *f* 152, *f* 156; 117 ℔ dito *f* 155; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 160, *f* 162. — *Garst* flaauw; 102, 103 Vries. w. *f* 143; *f* 145. — *Koolzaad* op levering zonder handel; Bombay *f* 360.

AMSTERDAM, 23 Maart. *Raapolie* prijshoudend; ord. cond. *f* 38¾; vliegend *f* 37½ à *f* 37¾; Bombay *f* 36; p° Mei *f* 37 à *f* 37¼; 't najaar *f* 36¼ à *f* 36½. *Lijnolie* ord. cond. *f* 30¾; vliegend *f* 29½; p° April *f* 29¼ à *f* 29½; p° Mei *f* 29¾; 't najaar *f* 31. *Hennepolie* ord. cond. *f* 35¼.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 23 Maart. Den 22sten dezer in Texel binnengekomen: *Therese*, Hohorst, Batavia; *Havana Packet*, de Boer, Havana, ligt quarantaine; *Ranger*, Gam, Dartmouth; *Norfolk Lass*, Easter en *Rowena*, Gibson, beide van Newcastle; *Gesser*, Christensen, Corsoer; en uitgezeild: *de Vlijt*, Engelsman, Venetie. Wind n. n. w.

Den 22sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Schnippen*, Johnson, Londen; *Seabird*, Nuttall, Jersey; de stoomb. *Ivanhoe*, Leith; *Norfolk*, Goole; *Scipio*, Lowell, *King*, Melburn en *Mary Ann*, Harrison, alle 3 van Newcastle; en uitgezeild: *Wabano*, Doty, Newjork via Brouwershaven; de stoomb. *Adm. Ver-huell*, Havre.

Den 22sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *J. C. Schotel*, van Beest Holle, Batavia naar Rotterdam.

Voor 25 Dec. te Suriname binnengekomen: *Amalia Augusta*, van Marle, Londen.

Den 8sten Febr. te Suriname binnengekomen: *Johannes Hermanus*, Wygers; 15 dito *Stad Stavoren*, Hoekstra, beide van Amsterdam.

Den 25sten Febr. van Charleston uitgezeild: *Bengalen*, Planten, Rott.

Den 8sten dezer van Smirna uitgezeild: *Martha Alida*, Kars, Falmouth.

Den 11den dezer van Fiume uitgezeild: *Alida*, Brouwer, Londen.

AMSTERDAM, 22 Maart. Aangaande het schip *Equator*, kapt. Appel, van Liverpool naar Batavia, te Liverpool in brand geraakt, wordt volgens telegram van daar, in dato 21 Maart, gemeld, dat het geheel vernield was; de groote- en de fokkemast waren over boord geslagen en spoelde de lading uit het wrak; men was bezig zoo veel mogelijk te bergen.

ROTTERDAM, 21 Maart. De Nederl. schoonerbrik *St. Helena*, kapt. Sterkenburg, van Konstantinopel te Dungarvan aangekomen, is, volgens brief van Dungarvan van 17 dezer, aldaar ter reede liggende, van de ankers en op strand geslagen; na zwaar lek weder in vlot water gekomen te zijn, was het, in een' vliegenden storm, van 3 ankers weggeslagen en op een' zandbank geraakt, alwaar het zeer gevaarlijk zat en waarschijnlijk wrak zou zijn; het grootste gedeelte der lading was nog aan boord.

238ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

3de Lijst. N°. 18191, een prijs van *f* 20,000. N°. 14836, een prijs van *f* 5000.

Vijf-en-twintigjarige Echtvereeniging van
SIMON VISSER
en
GRIETJE BAKKER.
Dankbaar gevierd met hunne 6 Kinderen.
BEETS, 23 Maart 1859.

Vijfentwintigjarige Echtvereeniging van
S. KUYPER,
en
C. ENDT.
ZAANDAM, 23 Maart 1859.

⁎ Ondertrouwd:
D. J. VAN STOCKUM, Notaris te *Lisse*, en
S. C. E. LASTDRAGER.
'S GRAVENHAGE, 17 Maart 1859.
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *J. M. SPANJAARD*, Echtgenoote van
Doct*r*. R. H. BROERS.
WAGENINGEN, 17 Maart 1859.

⁎ Bevallen van een ZOON *AAGOT FRITHJOFNA EGIDIUS*, Echtgenoot van J. P. DUDOK VAN HEEL.
AMSTERDAM, 20 Maart 1859.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *L. A. A.* Baronnesse *VAN HAERSOLTE*, geliefde Echtgenoote van J. P. NONHEBEL.
VAASSEN, 19 Maart 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *AUGUSTA THEODORA ECKHART*, geliefde Echtgenoot van
GOES, H. S. KROL VAN DER HOEK,
22 Maart 1859. Apotheker.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *R. BOERLAGE*, hartelijk geliefde Echtgenoote van Mr. L. C. DU RIEU.
UITHOORN, 22 Maart 1859.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *L. G. VAN SPREEKEN*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, B. VAN DIJK.
22 Maart 1859.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *S. W. P. VAN LENNEP*, geboren *TEDING VAN BERKHOUT.*
HEEMSTEDE, 22 Maart 1859.

*** Den 15den Januarij 1859, overleed te SOERABAYA, na eene korte doch hevige ziekte, in den nog jeugdigen leeftijd van 22 jaren, onze hartelijk geliefde Zoon CHARLES RUDOLPHE, diep betreurd door ons, zijne Broeders, Zusters en vele Vrienden.
J. J. GRANPRÉ MOLIERE.
S. M. E. GRANPRÉ MOLIERE,
geb. SLICHER.

*** Heden overleed de Heer JACQUES JOOST NEPVEU, Oud Luitenant-Kolonel der Kavallerie, Ridder der Militaire Willems-Orde.
UTRECHT, den 17den Maart 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, hare Moeder en verdere Betrekkingen, mijne dierbare Echtgenoote ANNA ELISABETH MOLL, in den ouderdom van omtrent 26 jaren. J. P. A. LAPIDOTH.
NIEUWE-DIEP, den 18den Maart 1859.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn geliefde Echtgenoot J. STAASEN, Onderwijzer alhier, in den ouderdom van 56 jaren, mij nalatende zeven Kinderen, waarvan vier te jong om hun verlies te beseffen.
HOOGWOUD, H. E. SCHARDAM,
18 Maart 1859. Wed. *J. Staasen.*
Algemeene kennisgeving.

*** AMELAND, den 19den Maart 1859. Heden overleed alhier zacht en kalm, na eene ziekte van twaalf dagen, in den ouderdom van bijna 83 jaren, de Heer LOLKE JANS HOFKER, Echtgenoot van STIJNTJE NANNES DE JONG.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot J. BLOMMENDAAL, in den ouderdom van 55 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van 23 jaren. P. H. WIJNROX,
SCHOONHOVEN, Wed. *J. Blommendaal.*
19 Maart 1859.

*** Na eene ziekte van weinige dagen, overleed te UTRECHT, op den 19den dezer, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot Mr. J. VAN HALL, Hoogleeraar in de Regten, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, Kommandeur der Orde van de Eikenkroon, enz. — Wat ik, mijne Kinderen en Pleeg-Kinderen in den waardigen overledenen missen, zullen zij het best beseffen, die hem in zijnen maatschappelijken en huisselijken kring gekend hebben.
M. T. MARCELLA,
Wed. *J. van Hall.*

*** Heden overleed, na een langdurig lijden, mijne geliefde Echtgenoot, Mejufvrouw JOHANNA WALRAVEN, in den ouderdom van circa 57 jaren. A. SPIGT.
HOORN, 19 Maart 1859.

*** Heden overleed onze hartelijk geliefde tweede Dochter, MARIA JACOBA, in den jeugdigen leeftijd van bijna drie jaren. J. G. MATTHES.
AMSTERDAM, B. A. MATTHES,
19 Maart 1859. DE NEUFVILLE.

*** Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edele Heer HENNING GUSTAAF VAN PREHN, in den ouderdom van bijna 46 jaren. R. A. J. RAES,
Wed^e. *H. G. van Prehn.*
AMSTERDAM, 16 Maart 1859.
Uit hoofde van Buitenlandsche Betrekkingen eerst geplaatst.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijne geliefde Behuwd-Moeder, Mejufv. JOHANNA MARIA VAN DEN BERG, Wed^e. *Jacobus de Graaff*, in den ouderdom van 77 jaren.
VIANEN, J. VOS VAN ZALINGE,
20 Maart 1859. Apotheker.

*** Heden ontsliep, zacht en kalm, onze innig geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, ANNA VERSTEGE, Wed. *Ambrosius Koot*, in den gezegenden ouderdom van ruim 81 jaren. A. KOOT.
HAARLEM, *Uit aller naam.*
20 Maart 1859.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Moeder CORNELIA WILHELMINA BRAAKENBURG, Weduwe *Jacobus van der Pijl*, in den ouderdom van ruim 62 jaren. WILHA. VAN DER PIJL.
D. J. VAN DER PIJL.
HAARLEM, 20 Maart 1859.

*** Op den 20sten December ll., overleed aan boord van de *Jason*, aan de gevolgen eener uitteerende ziekte, mijne waarde Schoonzuster M. J. W[illegible] DE WIT, zijnde met haren [illegible] jeugdige Kinderen, op de terugreis [illegible]
NIJMEGEN, H. M. WIERS [illegible],
21 Maart 1859. *uit aller naam.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 80 jaren, Vrouwe CHRISTINA MARIA JOHANNA KUPFFER, Weduwe van den Heer *Stephanus Deeges.*
NIJMEGEN, 20 Maart 1859.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** In den ouderdom van ruim 66 jaren, ontsliep heden, helder en kalm, na eene ziekte van 14 dagen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote MARIA ELISABETH UYTDENBROECK, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen. JOHs. DROST.
ROTTERDAM, 21 Maart 1859.

*** Overleden te WORMERVEER, den 22sten Maart 1859, ten Huize zijner Ouders, de Wel-Edele Zeer-Geleerde Heer BALTUS VAN DE WATER, in leven Med. Pharm. Chir. & Art. Obst. Doctor.
Vrienden en Bekenden der overledene gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Voor de hartelijke deelneming ons zoo algemeen geworden, bij het onverwachte afsterven van mijn geliefden Zoon *Pieter*, brengt ik ook namens mijne Kinderen onzen innigen dank. J. REYDON.
HAZERSWOUDE, 22 Maart 1859.

HAARLEMSCHE BRANDVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.

UITBETALING van het DIVIDEND over 1858, met **Zes percent** van het **gefourneerde kapitaal**, (Coupon N°. 11) aan het Bureau der Maatschappij te Haarlem, in deze en de volgende maand des Maandags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, van elke week van *elf* tot *een* ure. Directeuren,
Haarlem, WILLEKES MACDONALD.
18 *Maart* 1859. A. v. TEDING VAN BERKHOUT.
Agenten worden gevraagd in die plaatsen waar de Maatschappij nog niet vertegenwoordigd is.

*** Aan de Houders van Aandeelen in het Fonds van den *Katwijkschen Straatweg*, wordt kennis gegeven, dat de UITDEELING op ieder der Intrest-Bewijzen, verschenen den 1sten April 1859, is bepaald op **twee en twintig Gulden vijftig Centen**, ontvangbaar ten Kantore van den Commissaris-Penningmeester A. LIBRECHT LEZWYN, te Leyden.

*** Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van den Heer KLAAS KRUIJER, gewoond hebbende aan de Jacob Klaassen Sluis, Gemeente Schoorl, en aldaar den 1sten Maart 1859 overleden, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen voor of op den eersten April 1859, ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe.

*** Die iets te vorderen heeft van — of verschuldigd is aan PIETER HENDRIKSZOON SWART, in leven Landman, gewoond hebbende en onlangs overleden te Nauerna Gemeente Assendelft, wordt verzocht hiervan opgaaf of betaling te doen ten Kantore van den Notaris CORNELIS HONDIUS, te Zaandam, vóór den 15den April 1859.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Heer J. VAN BAAR, Koopman te Opmeer, wordt verzocht daarvan opgave of betaling te doen voor Maandag 28 Maart aanstaande, ten Kantore van Mr. J. G. A. FABER, Advocaat te Hoorn.

*** Ten gevolge der bekomene magtiging tot de oprigting van een *Gymnasium in de Gemeente Zalt-Bommel*, in plaats van de thans aanwezige Latijnsche School, zoo zal het onderwijs in de *Nederlandsche*, *Fransche*, *Engelsche* en *Hoogduitsche Talen*, aan een' daartoe te benoemen ONDERWIJZER worden opgedragen, op eene vaste jaarwedde van *f* 500, benevens het aandeel in het Minerval.
Zij, die genegen en bevoegd zijn naar deze betrekking te solliciteren, worden opgeroepen zich vóór 1 Mei 1859, bij *franco* Brieven en overlegging van bewijsstukken, te wenden tot den Voorzitter van het Collegie van Curatoren van het Gymnasium der Gemeente Zalt-Bommel.
Zalt-Bommel, De Voorzitter voornoemd,
18 *Maart* 1859. Mr. P. C. BIJLEVELD.

*** Men vraagt op eene Openbare Lagere School: Een EERSTE ONDERMEESTER, tevens geschikt voor de Kerkedienst met Orgel. Adres met *franco* Brieven, aan den Boekhandelaar A. VAN DER MAST, te Gorinchem.

*** E. G. J. STUART, Instituteur te Vlissingen, vraagt een HULP-ONDERWIJZER, die bekend is met de beginselen der Fransche Taal en geschiktheid heeft tot het geven van onderwijs. Brieven *franco.*

*** Een Predikant op een Dorp in Friesland, wenscht bij zijn talrijk gezin een HUIS-ONDERWIJZER, die, behalve in de gewone Vakken, onderrigt kan geven in de Fransche en Hoogduitsche Taal. Tot nadere inlichting, adresseren zich met *franco* Brieven, bij D^s. J. J. SWIERS, te Havelte bij Meppel.

*** Als *Onderwijzers-Kweekeling*, zag men gaarne geplaatst, een **JONGELING**, circa 15 jaren oud, P. G., tegen genot van Kost en Inwoning, waar tevens gelegenheid is om het Fransch verder aan te leeren. Adres *franco*, onder Letter IJ, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

DROOGIST.

Men verlangt in de Provincie Utrecht zoo spoedig mogelijk, een geëxamineerd DROOGIST-BEDIENDE, van de P. G., van goede getuigschriften voorzien. Men adresseren zich onder Letter *D. franco*, bij den Boekhandelaar [illegible] HEYL, te Utrecht.

*** Tegen Mei e. k., vraagt men in een [illegible] *niale Zaak*, een' BEDIENDE, met of zonder Kost en Inwoning. [illegible] Letter C. [illegible] Boek- en [illegible]

[illegible]

[illegible] gevraagd in eene Apotheek en Fabriek van Chemicaliën, een BEDIENDE, Salaris naar bekwaamheid. Brieven *franco*, adres Wed. J. SPANJAARD, te Steenwijk, Letter X.

*** **TEGEN *f* 75 PER KWARTAAL, IS OP EEN ZEER BLOEIJEND INSTITUUT,** waar ook de Oude Talen geleerd kunnen worden, gelegenheid met 1 April, een JONGELING optenemen door het vertrek van een ander. Deze *f* 75 wordt door *niets* verhoogd; alles is hier onder begrepen. Brieven *franco*, L^r. A. K., bij den Boekhandelaar H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem, bij wien ook omtrent dit Instituut inlichtingen te krijgen zijn.

*** Bij een' Burgemeester van eene groote goed gelegen platte lands Gemeente in Gelderland, bestaat gelegenheid voor een fatsoenlijk JONG MENSCH, van goed gedrag, om in het vak der gemeente-administratie opgeleid, en tevens behoorlijk gehuisvest en verzorgd te worden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter L, aan de Boekhandelaren A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

*** Men verlangt tegen 1 Mei aanstaande, een BROODBAKKERS-KNECHT, zijn werk grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien. Hierop reflecterenden adresseren zich onder Letter H, met *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*, bij den Boekhandelaar W. A. ANTONIJSEN, te Beverwijk.

*** Men verlangt ten spoedigste: Eene JUFVROUW uit den beschaafden stand, tusschen de 30 en 40 jaren, P. G., ter besturing van eene Huishouding en tot het verzorgen van een zeer jong Kind, en zoo zulks vereischt mogt worden, tot oppassing van eene ziekelijke Dame.
Adres *franco* Brieven, onder Letter H., bij den Boekhandelaar J. C. GAADE, te Culenborg.

*** In een klein Gezin, buiten woonachtig, verlangt men 1°. Mei, tegen genot van Kost, Inwoning en Bewasschen, eene JUFVROUW, P. G., tusschen de 25 en 35 jaren oud, gezond, goed uiterlijk, met de Kookkunst bekend en van beschaafde manier, tot assistentie in de Huishouding en al wat daartoe betrekking heeft. Men kan op eene fatsoenlijke behandeling rekenen. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter H., bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, te Nijmegen.

*** Eene DIENSTBODE of BURGER WEDUWE, van de P. G., die voldoende getuigen kan inleveren van *ondervinding* in de *verzorging van zieken*, en daarenboven het Naaijen, Mazen en Strijken verstaat, kan met Mei of April geplaatst worden in eene fatsoenlijke Dienst, op een Dorp bij Utrecht. Men adressere zich met *franco* Briefjes, Letter X, bij den Boekverkooper J. GREVEN, Ganzenmarkt, te Utrecht.

*** *On demande dans un Pensionat une DEMOISELLE, R. P., à même d'enseigner par principes les langues modernes, ainsi que la couture et les ouvrages d'agrément. s'Adresser sous l'initiale M., Mr. J. B. WOLTERS, Libraire à Groningen. Lettres* affranchies.

*** *Une Démoiselle, R. P., examinée dans les quatre langues modernes, etc., désire se voir placée comme GOUVERNANTE auprès d'une famille respectable. Elle est à même d'enseigner les éléments de la musique et du dessin. S'adresser par lettres affranchies, sous les initiales A. Z., au libraire W. P. VAN STOCKUM, à la Haye.*

*** De Ondergeteekenden, Commissarissen van het *Waarborg-Genootschap voor Weduwen*, opgerigt den 1sten Mei 1827, berigten bij dezen aan de daarbij belanghebbenden, dat blijkens acte voor de Notaris J. MEIJER CLUWEN en Getuigen gepasseerd, als Directeur van gemeld Genootschap in de plaats van den Heer H. J. RIETVELD, gekozen is de Heer A. DOIJER Jz.
Amsterdam, H. R. LINN.
21 *Maart* 1859. J. E. CLAUSING.
W. BAARSLAG.

*** Bij fatsoenlijke Lieden, van de P. G., op een aangenamen stand, een kwart uur van Rotterdam, wordt aangeboden voor een Heer of Dame: Een GEMEUBILEERDE KAMER, des verkiezende met KOST en HUISSELIJK VERKEER, voor een matigen prijs. Adres L^s. J., bij den Boekhandelaar J. BODEN, te Zwijndrecht.

*** **LEES MET ATTENTIE.**
Op een gezond en aangenaam gelegen Dorp in de Provincie Zuid-Holland, bestaat gelegenheid in een fatsoenlijk Burger Huisgezin, tot INWONING van één of twee Dames, met genot van vrije Kamer, Kost en Huisselijk Verkeer. Brieven *franco*, onder Letters A. Z., bij H. VAN DER STAL, Boekhandelaar te Bodegraven.

*** **TE HUUR 1 MEI:**
Een net gebouwd BUITENTJE, binnen korte jaren zeer aangenaam aangelegen aan den Binnenweg van Heemstede, zeer geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, bevattende een ruime Gang met nette marmeren Vloer, gestucadoord Plafond, twee behangen Kamers met marmeren Schoorsteenmantels, een welingerigte Keuken met Bergplaats, een Kelder, ruime Zolder, voorzien met Slaapplaatsen en verders nog met vele Gemaken voorzien. Nadere informatien zijn te bekomen bij P. ADRIAANSE, te Heemstede.

*** **T E H U U R,**
tegen 1 Mei aanstaande: Een HUIS, bevattende 3 of 4 behangen Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken, met bijgelegen TUIN, gelegen op de Buitenplaats *Belmonte*, aan den Straatweg tusschen Wageningen en Arnhem. *Franco te bevragen* bij W. HAKSTEGEN, Mr. Timmerman te Wageningen.

*** Wegens [illegible] naar elders, is te Amsterdam UIT DE HAND TE KOOP: Eene zeer goed gesitueerde TAPPERS-AFFAIRE, welke een burger bestaan oplevert. [illegible] adresseren zich *franco*, onder Letters H. P., [illegible] Kantoor-Boekhandel van Wed^e. I. ELLERMAN, te Amsterdam.

TE KOOP:

Een goed ingerigt HUIS, met nevenstaand GEBOUW en ERF, op besten stand in een aanzienlijk Dorp in N.-Holland, waarin meer dan dertig jaren een Societeit bestaat, en daarbij voor ander Bedrijf of Nering zeer geschikt is. Van den koopprijs kan des verkiezende een gedeelte op het Perceel gevestigd blijven. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. C., bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD EN ZOON, Beurssteeg E 188, te Amsterdam.

ZEEGRAS.

Adres Hulpkantoor der Brievenpost, Burg te Texel. Brieven *franco*.

*** In eene der voornaamste Steden van Noord-Holland, waar geen Belasting op het Meel is, wordt te KOOP aangeboden: Eene florissanten in volle werking allergunstigst ter nering staande en winstgevende KOEKBAKKERIJ, waarin men sedert onheugelijke jaren met succes werkzaam is. Brieven *franco*, Letters A. B,, bij den Boekhandelaar J. LEENDERTZ, Kalverstraat E. 237, te Amsterdam.

*** G. W. WESSELING, zal op Vrijdag den 25sten Maart 1859, des namiddags ten drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije partij **RHIJNSCHE HOUTWAREN**, bestaande in eene mooije partij Dennen, Vugten, Rondhouten en Greenen; eene mooije partij Eiken Balken, Roeden, Klossen, Krommers en andere Houtwaren. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES, te verkrijgen zijn.

*** A. ROOZEN en A. ROOZEN Jr., te Overveen, zullen als lasthebbenden hunner principalen, op Zaturdag den 2^{den} April 1859, in publieke veiling presenteren te Verkoopen, op den Tuin genaamd *Zuiderwijk*, bij *M. Burger* en bij *J. Weezeman*, te Beverwijk, van zeer schoone en groote partijen te veld staande Dubb. en Enk. HIACINTEN-BLOEMBOLLEN, alsmede vroege Dubb. en Enk. TULPEN, ENZ. ENZ. ENZ., staande alles zeer sterk in het gewas.

De Catalogus zal in tijds bij bovengen. verkoopers verkrijgbaar zijn, te beginnen op *Zuiderwijk* des morgens ten 10 ure.

*** P. van WAVEREN Jzoon, te Hillegom, zal als lasthebbende van zijne Principalen, „op Donderdag den 7^{den} April (*en niet Woensdag den* 6^{den} *April* 1859)", des morgens ten 10 ure, op de Tuinen van L. PRINS en anderen, aan de *Zandsloot* onder *Voorhout*, in publieke veiling aanbieden te Verkoopen: Eene *groote partij* alle opleverbaar geplant, van de meest in den Handel gezochte soorten *Dubb.* en *Enk.* HYACINTEN, waarvan de Catalogus in tijds bij genoemden lasthebber en verkooper te verkrijgen zal zijn.

*** P. van WAVEREN Jzoon, te Hillegom, zal als lasthebbende van zijne Principalen, „op Dingsdag den 12^{den} April (*en niet Woensdag den* 13^{den} *April* 1859)", des morgens ten 10 ure, op den Tuin van de Gebroeders PRINS, in het *Mallegat* onder *Voorhout*, in publieke veiling aanbieden te Verkoopen: Eene *groote partij* alle opleverbaar geplant van de meest in den Handel gezochte soorten *Dubb.* en *Enk.* HYACINTEN, waarvan de Catalogus in tijds bij genoemden lasthebber en verkooper te verkrijgen zal zijn.

*** A. ROOZEN en A. ROOZEN Jr., zullen als lasthebbenden hunner Principalen, op Dingsdag den 12^{den} April 1859, in publieke veiling presenteren te Verkoopen: Buitengewoon groote en fraaije in den Handel zeer gezochte partijen, zeer sterk in het gewas staande Dubb. en Enk. HIACINTEN-BLOEMBOLLEN, meerendeels op leverbaar geplant, op de Tuinen van wijlen *P. Eldering*, *Hk. Meure*, de Wed. *Hk. Scheelings* en *W. Roozen Jz.*, in de Haverkamp aan de Houtvaart en bij *N. Schenkels*, onder Overveen, te beginnen op den Tuin van wijlen *P. Eldering*, aan de Houtvaart, des morgens ten 10 ure precies. De Catalogus zal in tijds bij voorm. lasthebb. verkr. zijn.

*** C. ZANDVLIET, Bloemist te Sassenheim, is voornemens als lasthebbende van zijn principaal, op Dingsdag den 12^{den} April e. k., te verkoop aantebieden: Eenige extra schoone partijen DUBB. en ENK. HIACINTEN, DUBB. en ENK. TULPEN BLOEMBOLLEN ENZ., te beginnen op de hooge Krocht te Sassenheim. De Catalogussen zullen in tijds bij genoemde lasthebbende verkrijgbaar zijn.

*** C. DONKER, Notaris te Benningbroek, zal op Dingsdag en Woensdag den 29sten en 30sten Maart 1859, 's voormiddags ten 10 ure, ten Huize van den Heer *P. Fabritius*, in het *Onvolmaakte Schip* te Hoorn, publiek, om *contant geld*, Verkoopen:

Een zeer volledig en uitmuntend geconserveerd LOGEMENTHOUDERS-AMEUBLEMENT en een netten INBOEDEL, benevens eene kostbare collectie JUWELEN, GOUDEN en ZILVEREN SIERADEN, TAFELZILVER ENZ.

Informatien zijn verkrijgbaar bij den Notaris DONKER voornoemd.

*** Men is voornemens, door den in de Zijpe gevestigden Notaris C. SIEMERS, op Dingsdag den 29sten Maart 1859, des middags ten 12 ure, ten huize van den Kastelein *Dirk Zwaluwe*, te Groet, Gemeente Schoorl, in het openbaar te doen Verkoopen:

Een HUIS en ERF, met goed beklante GROF- en HOEFSMEDERIJ, benevens een Akker BOUWLAND, te zamen groot in oppervlakte 29 Roeden, 40 Ellen, staande en gelegen te Groet, in de Gemeente Schoorl, Kadaster Sectie A., Nummers 239 en 240.

Informatien zijn te bekomen bij bovengenoemden Notaris.

*** OPENBARE VERKOOPING te Assendelft, op Woensdag den 30sten Maart 1859, des avonds ten 6 ure, in de Herberg *de Onderneming*, bij het Sluisje, ten overstaan van den Notaris S. HEINIS, te Westzaan, van:

1° Eene HUISMANSWONING met HOOIBERG, en STALLING voor 18 Koeijen, daarnevens staande SCHUUR, verdere aanhoorigheden, ERF en BOOMGAARD, benevens eenige stukken WEILAND, met het daarbij behoorende Polderwater, groot 8 Bunders, 81 Roeden, 30 Ellen, alles staande en gelegen te Assendelft, in het Zuideinde.

En zulks in tien Perceelen en Massa's.

2° Drie Perceelen uitmuntend WEI- en HOOILAND, mede gelegen te Assendelft, zoo Buitendijks als in den Zuiderpolder, gezamentlijk groot 10 Bunders, 48 Roeden, 70 Ellen.

Bij Biljetten breeder omschreven, terwijl nadere inlichtingen te verkrijgen zijn, ten Kantore van voornoemden Notaris.

GRAAF DE SÉGUR, NAPOLEON EN HET GROOTE LEGER.

De Boekh. J. H. van der BEEK, Reguliersbreestraat, te Amsterdam, heeft de eer bij deze te berigten, dat de voorraad gereed zijnde Exemplaren van bovengemeld Werk geheel is uitgeput, zoo echter de Boekbinder, die de keurige Banden onderhanden heeft, zijn woord houdt, zullen er spoedig wederom Exemplaren voorhanden zijn; tot zoolang gelieve men geduld te hebben, terwijl intusschen de opgaven van respective Bestellers zullen worden genoteerd, opdat na het gereed zijn de aflevering dadelijk kan plaats hebben.

Belangrijke Prijsvermindering, *f* 1.25 in plaats van *f* 6. Het Boek om te Lagchen, Verzameling van Uijige Schetsen en Verhalen door Democriet en Compagnie, 2 Deelen, p. m. 600 Bladz., Velin Papier met Zes geestig geteekende Carricatuurplaten, waarop Twaalf koddige Tafereelen. Uitgegeven in 1857.

Van dit Werk zijn in weinige dagen een groot aantal Exemplaren verkocht, zoodat het zeker spoedig geheel opgeruimd zal zijn. De aflevering geschiedt NIET ANDERS dan à CONTANT en op FRANCO aanvrage. Ruim 30 bestellingen uit onderscheidene Steden des Rijks zijn ontvangen, zonder bijvoeging van een Postwissel; hoe toch kan men in redelijkheid vergen, dat men onbekend aan een ieder op de eerste aanvrage ZONDER GELD zijn goed zal toezenden. Zekere **KERLER**, zich noemende *Commissionair*, te LEEUWARDEN, vraagt in een *Ongefrankeerde Brief* de *Franco toezending* ter *bezigtiging* van **HET BOEK OM TE LAGCHEN**, ad *f* 1,25; zoo het Zijn Ed. niet mogt bevallen zal hij het mij *Ongefrankeerd terug zenden*; **'T IS OM TE LAGCHEN!**

Men zal op Zaturdag 2 April 1859, des namiddags ten 5 ure, aan het *Locaal van Verkoopingen* te Utrecht achter St. Pieter, aan de meestbiedenden publiek Verkoopen:

Eene aanzienlijke, voor weinige jaren nieuw gebouwde dubbele HEERENHUIZINGE, Erf, Grond, Plaats en Kelder aan de Gracht uitkomende, te Utrecht, op het midden der Kromme Nieuwegracht, bij het van ouds genaamde Hyronimusplein, een riant uitzigt hebbende zoo over een groot gedeelte der Kromme Nieuwegracht als op het Plantsoen, Wijk F N°s. 377 en 378. Bestaande in eenen met Marmersteenen bevloerden Gang, elf zoo Beneden- als Bovenkamers, allen Behangen en Gestucadoord, de meesten voorzien van Kasten en Stookplaatsen; voorts Keuken, Kelders en Zolder, met twee Dienstbodenkamers. — Te aanvaarden 1 Mei 1859.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris Van ZIJDVELD, te Utrecht.

*** Men zal op Zaturdag den 2^{den} April 1859, des namiddags ten één ure, te Utrecht achter St. Pieter, in *het Lokaal van Verkoopingen*, in het openbaar Verkoopen:

De aangenaam gelegen BUITENPLAATS genaamd *MARIëNHOF*, bestaande in een logeabel Heerenhuis, voorzien van zeven zoo Beneden- als Bovenkamers, allen behangen en de meeste met Stookplaatsen, welingerigte Keuken, Kelder en Zolder, voorts Stal, Koetshuis en Mangelkamer, fraaije Koepel, Tuinmanswoning, Oranjerie, Broeijerij, Menagerie, Druivenkast, Moes- en Bloemtuin, Boomgaard, opgaand Geboomte, Vijver, Goudvischkom, Wandelpaden, enz., te zamen groot één Bunder, 17 Roeden, gelegen in de Gemeente Maarseveen aan den Diependaalschen Weg, te aanvaarden 1 Mei e. k.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris J. H. van SCHERMBEEK, te Utrecht.

*** In de maand Mei of Junij 1859, zal te 's Gravenhage, ten overstaan van den Notaris SCHMOLCK, aldaar, in het openbaar worden Verkocht: Het LANDGOED *TER BEEK*, gelegen in de Gemeenten Lisse en Sassenheim, in de Provincie Zuid-Holland, bestaande in kapitale Heerenhuizing, met annexe Bouwmanswoning en uitmuntende LANDERIJEN en BOSCH, te zamen groot ruim 26 Bunders, zijnde inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP*, en te bevragen bij gemelden Notaris.

*** **C. v. DOORN & ZN.** te 's Gravenhage, zullen op Maandag den 28sten Maart en volgende dagen Verkoopen: Eene belangrijke en uitmuntend geconditioneerde

BOEKVERZAMELING,

in verschillende vakken van wetenschap en kunst; voorts HANDSCHRIFTEN en AUTOGRAPHEN, MUZIJK en MUZIJK-INSTRUMENTEN, PRENTEN, SCHILDERIJEN en SCHILDERS-GEREEDSCHAPPEN, benevens eene uitgebreide verzameling DIVERSE VOORWERPEN, voor **Electrisiteit**, **Magnetisme** en **Werktuigkunde**, en eindelijk **Mikroskopen**, **Teliscopen**, **Verrekijkers**, **Daguerréotype**, **Stereoscopen**, **Optica**, **Edelgesteenten**, **Naturaliën**, uitmuntende **Wapens**, e. a. voorwerpen, nagelaten door wijlen den Wel-Ed. Gestr. Heer D. JONKER, Referendaris bij het Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst en den Wel-Ed. Heer W. J. MOET, Organist te dezer Stede. De CATALOGUS is à 15 Cents verkrijgbaar.

UITMUNTENDE KINDERWERKJES VAN

Ann Fraser Tijdler.

LUCIE OP HET ONBEWOONDE EILAND. — LUCIE IN ENGELAND. — LUCIE TE HUIS.

Elk met 5 gekleurde Plaatjes en gebonden in keurig Linnen Bandtje. Prijs van elk *f* 1,40.

Deze Werkjes onderscheiden zich door hunnen **goeden godsdienstigen Inhoud** en hebben daardoor een groot debiet.

De Uitgevers HOOG en TRENITÉ, te Rotterdam.

*** Bij THEUNE & C°., te Amsterdam en J. van EGMOND Jr. te Arnhem, is voorhanden en verder alom verkrijgbaar:

1. **MONTRADO-MARCHE** *pour piano* par C. F. van REES.

2. **SEI DU MIT MIR!** *Lied für Alt oder Bariton* von C F. van REES.

*** B. DEKEMA, te Utrecht, heeft uitgegeven:

Door **H. VAN BERKUM**, Predikant te *Nieuw-Beerta*,

I. SCHORTINGHUIS EN DE VIJF NIETEN, *eene bladzijde uit de geschiedenis van 't Kerkelijk leven in 't Oldambt* 1730 — 1750. Gr. 8°. met Vignet, prijs *f* 2,50.

II. AVONDMAALSROEPING EN AVONDMAALSZEGEN. *Een geschenk voor lidmaten der Christelijke Kerk en voor hen die het wenschen te worden.* Prachtig gebonden en verguld op snee prijs *f* 1,90.

BIJ HET DOEN VAN BELIJDENIS EN INTREDE IN DE WERELD,

kan zeker geen gepaster geschenk voor jonge lieden bedacht worden, om hen de beginselen hunner belijdenis te vaster in hoofd en hart te prenten en hun een gids te zijn door het bedrijvige, vaak moeijelijke leven naar hooger vaderland, dan

H. ZSCHOKKE, DEN WEG TEN LEVEN. HUIS- EN HANDBOEK VOOR CHRISTELIJKE OUDERS EN JONGELIEDEN. Uit het Hoogduitsch door *R. REUDLER.*

De ongemeene goedkeuring, welke dit meesterstuk van **ZSCHOKKE** en de uitmuntende bewerking van den waardigen, helaas, te vroeg ontslapen REUDLER, van alle zijden ondervonden heeft, maakt alle aanbeveling onnoodig.

Met gesteendr. titel en vignet, en in Eng. linnen band gebonden, is het à *f* 1,80 alom te bekomen.

*** Bij H. J. van KESTEREN, te Amst., is te bekomen:

CHRISTELIJKE OVERDENKINGEN,

DOOR

Ds. J. J. L. TEN KATE.

Twee deelen, ongeveer 600 bladzijden, in nette linnen band voor *f* 3,90.

BIJBELSCHE ZONEN EN DOCHTEREN,

door **S. VAN DISSEL**, varg. linnen 90 Cent.

Vaders, Moeders,

gij allen die Bloedverwanten of Betrekkingen in onze Oost-Indische bezittingen mogt hebben, bevelen wij zeer ter lezing aan het Werkje, getiteld:

JAVA.

Schetsen en Omtrekken uit de Portefeuille van C. L. M. VAN DER GOES. Dit geschrift, hetwelk de Schrijver heeft toegewijd *aan den Zoon die henengaat en aan de Moeder die blijft*, is rijk aan inhoud, en bevat, onder anderen, veel wat de aankomeling op Java diende te weten; het is versierd met geillustreerden Omslag, Plaat en Kaartje van Java. De prijs is 75 Centen.

Uitgegeven bij H. LAGERWEY, te Dordrecht, en verder bij alle Boekhandelaren te bekomen.

*** Bij de Boekhandelaren DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, zijn nog Exemplaren verkrijgbaar van de

BEKNOPTE HANDLEIDING

TEN DIENSTE VAN DE

MILITAIRE ADMINISTRATIE TE VELDE,

DOOR

H. HARDENBERG,

Militaire Intendant der 1ste Klasse.

Prijs *f* 1,60.

EEN NIEUWE ROMAN,

ziet het licht bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, getiteld:

Tusschen Hemel en Aarde.

Naar het Hoogduitsch van OTTO LUDWIG, door

J. J. A. GOEVERNEUR.

Een deel in gr. 8°. met geïllustr. Titel . . . *f* 2,70.

Voor Leesgezelschappen, zijn bij denzelfden uitgegeven:

DE TWEE GEDEPORTEERDEN. Australische Roman, door GERSTACKER, Twee deelen *f* 6,60

TAHITI. Roman uit de Zuidzee, door GERSTACKER. 3 deelen . . . . *f* 9,75.

HET WRAK VAN DEN ZEEROOVER en andere Verhalen, door GERSTACKER. Een deel. *f* 2,90.

DE WAANZINNIGE. Een Verhaal uit Zuid-Amerika, door GERSTACKER. Een deel . . . . *f* 2,25.

DAISY BURNS, door JULIA KAVANAGH. Naar het Engelsch. 2 dln. . . . . *f* 6,—

FRED. BREMER. HERINNERINGEN van mijn verblijf in ENGELAND . . . . *f* 2,—

DE PROTESTANT. Tafereel uit de Tijden van Maria van Engeland, door MISS DEBRAY. Tweede goedkoope druk . . . . *f* 2,80.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.